

Európske hlavné mesto kultúru 2026

V našom treťom bulletine by sme Vám radi priblížili jeden z najuznávanejších projektov Európskej únie - **Európske hlavné mestá kultúry**. Tento projekt iniciovala v roku 1985 grécka ministerka kultúry Melina Mercouriová.

V roku 2026 bude mať Slovensko po druhýkrát možnosť získať titul Európske hlavné mesto kultúry (EHMK). Ten sa každý rok udeľuje dvojici, respektíve trojici európskych miest. Slovensko bude v roku 2026 cez projekt EHMK spojené s Fínskom.

Mesto Košice bolo držiteľom titulu Európske hlavné mesto kultúry pre rok 2013 spolu s francúzskym mestom Marseille.

Hlavnou myšlienkou projektu Európskeho hlavného mesta je, aby sa mestá stali centrom kultúrneho života v celej Európe. Vďaka kultúre a umeniu tak pomáha zlepšiť kvalitu života vo vybraných mestách a posilniť pocit spolupatričnosti. Občania týchto miest sa môžu počas celého roku zapájať do aktivít a zohrávať významnejšiu úlohu v ich rozvoji a kultúrnom vyjadrení.

Titul Európskeho hlavného mesta kultúry je príležitosťou k naštartovaniu kultúrneho, spoločenského a ekonomického rozvoja. Mnohé z nich, napríklad Lille, Glasgow, Essen alebo Košice dokázali oživiť svoje mestské centrá, a to najmä vďaka tvorivosti, novým návštevníkom a medzinárodnému uznaniu, ktoré tento titul prináša.

O titul EHMK 2026 sa uchádzalo osem slovenských miest - **Banská Bystrica, Hlohovec, Martin, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina**.

62 MIEST
 získalo titul Európske hlavné mesto kultúry.
 od **Atén** v roku **1985**
 po **Rijeku**
 a **Galway**
 v roku **2020**

2021	Temešvár (Rumunsko) Elefsína (Grécko)
2022	Novi Sad (Srbsko, kandidátska krajina) Kaunas (Litva) Esch (Luxembursko)
2023	Veszprém (Maďarsko)
2024	Tartu (Estónsko) Bad Ischl (Rakúsko) Bodo (Nórsko, člen Európskeho združenia voľného obchodu/Európskeho hospodárskeho priestoru)

.....> 6 ROKOV
 Výber Európskeho hlavného mesta kultúry začína minimálne 6 rokov vopred, aby mestá mali dost času na:
 - ZAPOJENIE svojich občanov a zástupcov kultúrneho, ekonomického a spoločenského sektoru.
 - PRÍPRAVU ambiciózneho programu, ktorý je súčasťou ich celkovej stratégie rozvoja a
 - NAPROJEKTOVANIE novej kultúrnej infraštruktúry na začiatok ich hostovania

Do konečnej fázy výberu Európskeho hlavného mesta kultúry 2026 postupili tri mestá - **Nitra 2026, Trenčín 2026 a Žilina 2026**.

- Nitra svoj potenciál vidí najmä vo vzniku 4 komunitných sídliskových záhrad, ktoré majú slúžiť ako centrá pre vytváranie podujatí, workshopov, či eko vzdelávania a v koncepte „Obývačky“, ktorá plní funkciu mestskej klubovne.
- Trenčín sa prezentuje aktívnymi kultúrnymi ambasádormi, ktorí majú za úlohu informovať a zapájať občanov do mestského kultúrneho diania a snahou o záchranu liečebného domu Machnáč v Trenčianskych Tepliciach, ktorý chce mesto využiť ako rezidenčný priestor pre umelcov.
- Žilina vďačí svojej kultúrnej otvorenosti a občianskej participácii najmä Christianovi Potironovi, ktorý sa do mesta pred 20 rokmi presťahoval z Paríža, aby pomohol vybudovať kultúrne centrum Stanica. Jeho súčasný plán je skvalitnenie verejných priestorov mesta, ktoré občania považujú za najväčší problém. Kandidatúru nevníma ako propagandu, ale ako príležitosť pre medzinárodnú spoluprácu a okrem zveľadenia kultúrnych príležitostí považuje za dôležitý aj historický odkaz mesta.

Podrobnejšie:

https://fm.rtvs.sk/rubriky/temy_fm/244946/nitra-trencin-a-ich-plan-stat-sa-europskym-hlavnym-mestom-kultury
https://fm.rtvs.sk/rubriky/temy_fm/247191/trnava-zilina-a-ich-plan-stat-sa-europskym-hlavnym-mestom-kultury